

Keskkonna- ja maaelukomisjoni koosoleku protokoll nr 22

Kiviõlis

02.oktoober 2020.a.

Koosolek algas kell 17.09.2020 e-kirja teel

Koosolek lõppes kell 28.09.2020

Koosolekul osalesid komisjoni liikmed: Jevgeni Korniltsev, Leino Tammann, Hannes Prits, Eldur Lainjärv

Koosolekult puudusid komisjoni liikmed: Arno Strauch, Mehis Kreisman

Koosolekule oli kutsutud: vallavalitsuse esindajad Andrea Eiche, Enno Saarmets ja Anu Needo; Bert Lõuke Viru Keemia Grupp AS Tehnikajuht

Koosoleku juhataja: komisjoni esimees Jevgeni Korniltsev

Koosoleku protokollija: komisjoni esimees Jevgeni Korniltsev

Vaadati läbi ja kinnitati **päevakorda** alljärgnevad küsimused:

1. Meetmesse „Jäätmete liigiti kogumise lahenduste toetamine kohalikes omavalitsustes“ taotluse esitamine ja omafinantseeringu kinnitamine.

Ettekandja Anu Needo.

2. Põhja-Kiviõli II põlevkivikarjääri korrastamisprojekti kooskõlastamine.

Ettekandja Enno Saarmets

3. VKG AS taotluse KOV eriplaneeringu algatamiseks, et rajada Lüganuse valda poolkoksi jäätmehooldla.

Ettekandja Kaie Metsaots.

Päevakorra punkt nr 1

Anu Needo: Jäätmejaama taotluse eelnõu seletuskirjas on lahti kirjutatud, mis plaanis on. Kes soovib, saab juurde lugeda Lüganuse valla jäätmekavast siit: <https://www.lyganuse.ee/jaatmemajandus> Punktis 5.2.2 on pikemalt selgitatud jäätmejaama sisu.

Jevgeni Korniltsev: Väga hea idee, et teha jäätmejaam, kuid jäätmejaama avamisel peab võtma arvesse, et kasutab seda elanikkond, st et vältida prügi sattumist loodusesse ja teha inimestele mugavaks, peaks jäätmejaam olema vähemalt 1 kord kuu või veel parem iga laupäev avatud.

Anu Needo: Toetuse määruses on sätestatud nõue, et jäätmejaama toetuse korral peab toetuse saaja projekti lõpparuandes tõendama, et jäätmejaama lahtiolekuajad tagavad elanikkonnale võimaluse sorditud ja liigiti kogutud jäätmed sobival ajal üle anda **nädalas** vähemalt 30 tunni jooksul, **sh vähemalt kaheksa tundi ühel puhkepäeval**. Teadmiseks, et ka praegu on ERRA OJP avatud igal laupäeval 9.00-15.00 ja töötavatel inimestel on seda võimalik kasutada! Peale projekti lõppu tuleb suurendada laupäevast lahtiolekuajaga 2 tunni võrra.

Jevgeni Korniltsev: Loodan, et enamus kogutavast prügist läheb võimalusel taaskasutusse/ümbertöötlemisse. Praegu on sügavalt puudus näiteks tekstiilikonteinerist, sest vanasti võttis vanu tekstiiltooteid ümbertöötlemisse vastu nt H&M, siis praegu seda ei tehta, kuid tänapäeva kvaliteedi juures tekstiilijäätmeid tekib.

Anu Needo: Jäätmejaamas liigiti kogumise eesmärk ongi suunata kogutav taaskasutusse – muud jäätmed ju annab inimene ära korraldatud jäätmeveo raames. Tekstiilijäätmete kogumine on jäätmejaamas plaanis. Meil on huvi tundnud ka nn uuskasutuskeskused, et tegeleda kasutatud rõivaste ja mööbli kogumisega meie vallas. Esialgu pole veel leitud sobivaid ruume.

Jevgeni Korniltsev: Praegu võetakse Erras vastu ka ravimeid ja vanu elektroonikaseadmeid, kas planeeritavas jäätmejaamas see jätkub?

Anu Needo: Eelnõu seletuskirjas on **kohustuslik nimekiri** jäätmeliikidest, mida peab hakkama jäätmejaamas vastu võtma. **Ravimid** kuuluvad ohtlike jäätmete hulka ja **elektroonikaseadmete osad** probleemtoodete hulka. Järelikult nende kogumine peaks jätkuma.

Jevgeni Korniltsev: Kas jäätmejaama avamise järel jätkatakse või tehakse uusi nõ väljasõidukampaaniatega (konteiner viiakse konkreetsetesse kohta konkreetseks ajaks, et elanikud saaks kodule lähemal ladustada tekkinud prügi), nagu suuregabariitse prügi kogumiskonteiner kevadeti ja kevadel/sügisel komposteeritava biolagunevate jäätmete (lehed, oksad jms) kogumine ?

Anu Needo: „**Väljasõidukampaaniad**“ peaks teoreetiliselt mõeldes lõppema peale jäätmejaama laienduse valmimist, kuna seal võetakse siis juba vastu **KÕIKI jäätmeliike**, mis ei ole hõlmatud korraldatud jäätmeveoga. Erra ei asu väga kaugel ühestki kodumajapidamisest ja neid kaste ei pea veelgi rohkem „kodule lähemale“ viima. Halb asi on see, et suurde konteinerisse pannakse kõik läbisegamini ja keegi peab hakkama ikkagi jäätmeid sorteerima või kui me ei suuda neid sortida, siis kulgevad need Uikalasse, mis ei ole kindlasti kõige otstarbekam viis taaskasutuseks. Õigem oleks, et igaüks ise sordib oma jäätmed ja viib need vastavalt jäätmejaama. Selles ongi jäätmejaama mõte! Aga kuidas tegelikkuses kujuneb, mida otsustavad poliitikud ja kuidas selle tegevuse kannatab välja valla eelarve – ei oska ennustada. Jäätmejaama ülalpidamine ise on juba täna suhteliselt kulukas.

Jevgeni Korniltsev: Kas plaanitakse ka kompostereid mitte ainult Erra, vaid ka linna/valla territooriumi konkreetsetesse kohtadesse, nagu praegu on klaasi- ja pakendikonteiner või isegi ühistute territooriumile? Vajadus oleks selleks olemas ja komposteeritavate jäätmete puhul on oluline kasutusmugavus ja seda laadi jäätmeid viiakse välja tihedamini.

Anu Needo: iolagunevate jäätmete kogumine on korraldatud ära konkursiga ja alates 17.12.2020 laieneb kogu valla territooriumile s.h Kiviõli linnas, vedajana Ragn-Sells.

Ragn-Sells'i teenuste hulgas hinnakirjas on ette nähtud biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete kogumine. **Ühistud saavad tellida vastavad konteinerid:**

140L konteiner - graafikujärgne tühjendus 0,01 EUR, konteineri rent 1,75 EUR.

240L konteiner – graafikujärgne tühjendus 0,01 EUR, konteineri rent 2,10 EUR.

Biolagunevate köögi- ja sööklajäätmete kogumismahuti minimaalne tühjendamissagedus **on vähemalt üks kord 14 päeva jooksul** (valla jäätmehoolduseeskiri).

Biolagunevad aia- ja haljastujäätmed kuuluvad vastuvõtmisele Erras. Meil tuleb läbi mõelda, kuidas seda kraami seal komposteerida ja taaskasutada.

Hannes Prits: Kuidas on piirkonnas lahendatud ehitusjäätmete ja ehitusest üle jäävate pinnaste käitlemine? Ametlikult saab viia vist ainult Uikalasse?

Anu Needo: Ehitusjäätmeid ja katepinnast võetakse vastu Uikala prügilas, Lääne-Viru Jäätmekeskuses ja Narva pool on ka mõni firma, kes võtab.

Ehitusloaga ehitamise puhul on käitlemine meie jäätmehoolduseeskirjas ka lahti kirjutatud ja **ehitusloa alusel toimuva ehitustegevuse lõpetamisel tuleb esitada omavalitsusele tekkinud jäätmete käitlemist või üleandmist tõendavad dokumendid**. Praktikas lahendatakse neid asju projektipõhiselt – tellija ja töövõtja koostöös ning mida näeb ette ehitusprojekt. Pinnase paigaldamisel uude kohta tuleb ju ka Keskkonnaametit teavitada jäätmete taaskasutamisest maa-ala täitmiseks ja saada vastav jäätmekäitleja registreerimistõend. Suurte objektide puhul ei ole probleeme esinenud.

Erakinnistutel toimuv ehitamine, mis tihtilugu ei ole ka ehitusloa kohustuslik, on reguleerimata s.t vald ei jõua seda jälgida. Sotsiaalmeedias olen sattunud kuulutustele, kus keegi pakub „soodsat“ teenust – veetakse välja ehitus-lammutusprahi. Olen inimestele soovitanud nõuda vastavat tõendit – kuhu on jäätmed üle antud. Siin ongi väga nõrk koht, kus inimene, kellel ei ole kusagile viia, annab soodsat teenust pakkuvale isikule oma lammutusprahi ja hiljem avastatakse see metsast. Lähedalasuvasse jäätmejaama ehk suudaks inimene ise veo ära korraldada.

Jevgeni Korniltsev: Äkki tasuks selle või mõne muu projekti raames soetada eraisikutest/ühistutest kodumajapidamistele komposterid? Sel juhul ei pea nad viima komposteeritavaid jäätmeid Erra, vaid saavad neid ladustada/käidelda oma territooriumil. Kas selline võimalus on programmis ja kas saab selle võimaluse liita seekord taotlusse?

Anu Needo: Määruse seletuskirjast: termin **kodukomposter** on eelnõukohase määruse tähenduses kodumajapidamises tekkinud biojäätmete tekkekohas mikro- ja makroorganismide kaasabil aeroobseks lagundamiseks ettenähtud anum, kuhu on takistatud lindude ja loomade juurdepääs. See tähendab, et komposter peab olema suletud. Tagatud peab olema õhustatus, et toimiks aeroobne protsess. Kompostri suurus peab olema mõistlik ja arvestama majapidamise vajadusi. Suurema kompostri kui 420 liitrit soetamist ei toetata, kuna eramajade jaoks ei ole suurem komposter mõistlik. **Korteriühistute puhul vajab esmalt lahendamist küsimus, kes hoolitseb kompostri õigesti kasutamise eest. Enne, kui tasub suuremas koguses toetada ka kortermajade jaoks kompostrite muretsemist, peab see praktika kujunema.** Küll on võimalik anda kompostreid paarismajadele või ridaelamutele ja sõltuvalt majapidamistest kas igale eraldi või mitmele koos. Liiga suures kompostris ei pruugi toimuda tõhusat kompostimisprotsessi, kuna kompostrisse lisatavate biojäätmete kogused võivad olla liialt väikesed. KOV-idel on võimalik otsustada, kui palju ja kui suuri (kuni 420 l) kodukompostreid olenevalt piirkonna ja majapidamiste iseloomust vaja on. Kompostrite turuhinnad on enamasti vahemikus 50–90 eurot.

Mainin veelkord, et me peaks eelkõige saavutama olukorra, kus korraldatud jäätmeveoga liitunud jäätmevaldajad võtaksid kätte, õpiksid ja harjuksid ära biolagunevate jäätmete üldse eraldi kogumise. Ragn-Sells-ile saab seda oma kodu lähedal praktiliselt tasuta üle anda ja rentida soodsa hinnaga konteinerit. Sellega pole veel keegi õieti kokkugi puutunud. Erra ei pea ühistu inimene midagi viima hakkama.

Eramajapidamises võib biolagunevaid kompostida ka lahtiselt aunades või ise rajada kompostikast, selleks ei pea omama spetsiaalset kompostrit. Ning inimesed ka teevad seda.

Korteriühistutele mina siiski soovitsin tegutseda korraldatud jäätmeveo raames ja siis kunagi hiljem liikuda edasi komposteerimise suunal.

Eriti hästi ei kujuta seda komposteerimist ette tiheasustusaladel kortermajade vahel. Ja 1-2 x aastas viia oma lehed ja oksad Erra see ei tohiks ka olla ületamatu.

Jevgeni Korniltsev: Meie pere sorteerib jäätmeid, sh biolagunevaid. Probleem ongi, et korteris elades pole neid kuskile viia, mistõttu ei pruugi paljud korterites elajad just sel põhjusel biolagunevaid jäätmeid sorteerida. Kas saan õigesti aru, et praegu on küsimus KÜ tegevuste ja soovi taga? Mis tegevusi on vald sel teemal teinud, et julgustada ja suunata kü jäätmeid, sh biolagunevaid, sorteerima ja eraldi käitlema? Koolitused? Infopäevad? Koosolekud?

Anu Needo: Nagu mainisin, alates 17.12.2020 hakkab Kiviõlis vedama Ragn-Sells ja alates 17.12.2020 saavad KÜ-d alles endale taotleda bio-konteinereid. Sõlmitakse kõik uued lepingud ja rakenduvad uued hinnakirjad. Küllap selle ettevalmistustööga hakatakse varsti pihta ka KÜ-de suunal. Iga teadlikum pere on teretulnud ka ise oma KÜ-s sortimist julgustama ja juhatusest vastavaid konteinereid nõudma.

Jevgeni Korniltsev: Loomulikult pöördume ka ise ühistu poole, kuid KÜ-de juhatused kipuvad vahel uskuma pigem KOVi juttu, kui elanike oma, seega on iga (sõnaline) toetus ka KOVi poolt teretulnud,

Arutelu kokkuvõtte:

Komisjon hääletas ja hääletuse tulemusena võttis vastu otsuse nõustuda esitada taotlus meetmesse „Jäätmete liigiti kogumise lahenduste toetamine kohalikes omavalitsustes“ ja kinnitada omafinantseering.

Päevakorrapunkt nr 2

Hannes Prits: 1) Vallavalitsuse koostatud eelnõu viitab kohustusele taastada kohalikud teed 7510149 Kaubastu tee ning 7510002 Ilmaste tee kaevandamisele eelnenud seisukorra- ja asukohale vastavaks. Kas tegemist saaks oleme avalikult kasutatavate teedega? Milline peaks oleme teede taastamisjärgne kandevõime? Kelle omandisse läheksid teed korrastamisjärgselt (st eratee, riigitee, KOV-le kuuluv tee)? Kohalike teede puhul on kvaliteet ja kandevõime väga olulised – pole mõtet võtte valla bilanssi kehva ehituskvaliteediga ja nõrga kandevõimega (a `la 8 t massipiirang) teid.

2) Korrastamise üldine suund on metsamaa st ala metsastatakse. Kas rekultiveeritavale alale on ette nähtud mingi muu sihtotstarve? Maaomanik on vist peamiselt riik st RMK? Eelnõus, punkt 1.4 sedastab, et vaja on „Kujundada karjääri alale, sobivasse asukohta, tranžeede asemel kunstlik järv pindalaga ca 4 ha.“ Küsin, et mis selle punkti eesmärk on? Kui ala jääb metsamaaks (mitte näiteks puhkealade maaks) siis oleks ju ka veega täitunud tranžeed igati sobilik lahendus?

Enno Saarmets: 1) Kaubastu tee T1 (75101:001:0218), 13201 Sonda-Satsu tee (75101:002:0064) ja Ilmaste tee T1 (75101:001:0207) ja Ilmaste tee T2 (75101:001:0243) on munitsipaalomandis st. avalikus kasutuses. Täiendavate teede bilanssi võtmist ei ole kavandatud, küll aga peaks Ilmaste tee erakinnistutel asuvad osad olema määratud avalikult kasutatavateks, tagamaks juurdepääsu erinevatele kinnistutele. Korrastamisprojekti on näidatud metsateede konstruktsioon punktis 4.4.1. Kuna teede projekti eraldi ei koostata, peavad kohalikud teed vastama enne karjääri alla minekut eelnenud seisukorrale.

2) Eelnõu punkti 1.4 eesmärk on taotleda karjäärialale veekogu, mida saaksid inimesed kasutada puhkekohana. Veega täitunud tranžee ei ole puhkeotstarbeks parim lahendus. Korrastamisprojekt sätestab osas 4, et „Tehnoloogilise korrastamise eesmärk on kaevandamisjärgse maastiku ümberkujundamine looduslähedaseks ja maa-ala väärtuse tõstmine. Kaevandamise järgse ala veerežiimi kujundamine selliselt, et välditud oleks liigniiskete alade teke ning võimalik oleks ala kujundada metsamaaks ning veekoguks arvestades Keskkonnaameti tingimusi“. Seega ei välista metsamaa sihtotstarve veekogu (loe: sealhulgas kunstliku tiigi või järve) olemasolu.

Keskkonnaamet on 04.september 2019 kirjas nr 1-3/19/1792 kirjas sedastanud, et kaevandatud ala korrastatakse vastavalt kehtivale kaevandamisloale metsamaaks ja tehisveekoguks.

Keskkonnaministri 07.04.2017 määruse nr 12 „Uuritud ning kaevandatud maa korrastamise täpsustatud nõuded ja kord, kaevandatud maa korrastamise projekti sisu kohta esitatavad nõuded, kaevandatud maa ning selle korrastamise kohta aruande esitamise kord ja aruande vorm ning maa korrastamise akti sisu ja vorm“ § 14 sätestab veekogu rajamise nõuded. Põhja-Kiviõli II karjäärialale kujundatakse veekogud (täitunud tražeed) erinevate veetasapindadega ja nende hoidmiseks truubid-regulaatorid. Seega peaks olema võimalik sobivasse kohta rajada ka sobiva kuju ja suurusega kunstlik järv. metsamaaks ja tehisveekoguks korrastamiseks.

Arutelu kokkuvõtte: Kooskõlastada Põhja-Kiviõli II põlevkivikarjääri korrastamisprojekt

Päevakorrapunkt nr 3

Kaie Metsaots: Viru Keemia Grupp AS (registrikood 10490531; edaspidi VKG) esitas 18.08.2020 Lüganuse Vallavalitsusele taotluse (6-2/1393) Lüganuse valla eriplaneeringu algatamiseks (edaspidi KOV EP), sooviga kavandada valla territooriumile tööstusjäätmete prügila (edaspidi prügila). Kavandatavas prügilas hakatakse ladestama poolkoksi ja põlevkivituhka. Keskkonnaministri 14.12.2015 määrus nr 70 „Jäätmete liigitamise kord ja jäätmenimistu“ § 3 lg 2 ning määruse lisa „Jäätmenimistu“ kohaselt on põlevkivituhk tavajääde ja poolkoks ohtlik jääde.

Vastavalt planeerimisseaduse § 95 lõikele 1 koostatakse KOV EP olulise ruumilise mõjuga ehitise (edaspidi ORME) püstitamiseks, kui ORME asukoht ei ole üldplaneeringus määratud. Praegu kehtivas üldplaneeringus (kehtestatud 28.07.2004) ei ole käsitletud ORME asukohti ega rajamistingimusi. Alates 2015. aastast kehtiv planeerimisseadus näeb olulise ruumilise mõjuga ehitise asukoha valikuks üldplaneeringule samaväärsena kohaliku omavalitsuse eriplaneeringut. Planeerimisseaduse § 98 lg 2 näeb ette, et kohaliku omavalitsuse eriplaneeringu asukoha eelvaliku tegemisel tuleb kaaluda mitut (minimaalselt kaht) võimalikku asukohta. Vabariigi Valitsuse 01.10.2015 määrus nr 102 „Olulise ruumilise mõjuga ehitiste nimekiri“ määratleb ORME-na: tavajäätmete keemiliseks töötlemiseks mõeldud rajatis, kus töödeldakse üle 100 tonni jäätmepõõpäevas (punkt 6) ja ohtlike jäätmete ladestamise paik (punkt 7).

Taotletava KOV EP eesmärgiks on ORME jaoks parima võimaliku asukoha valiku menetluse läbiviimine ja prügila rajamise detailse lahenduse (sh ehituslikud küsimused) väljatöötamine. Asukoha valimisel palutakse arvesse võtta VKG õlitehase lähedust (Keemia vkt 12j, Kohtla-Järve, 32217:001:0046). Asukoht peab vastama ka järgmistele kriteeriumitele:

- prügila rajamiseks vajalik maa-ala suurus on 120-150 ha;
- eeldatav maht on 100 miljonit tonni;
- asukoht Lüganuse vallas kuni 15 km õlitehasest;

Bert Lõuke täpsustus: miks jäävad välja teised kohaliku omavalitsuse üksused - hinnates reaalseid võimalusi ei ole mujal ruumi, lisaks peab KOV eriplaneeringu ala, millelt asukohti otsitakse, jääma ühe KOV piiridesse

- prügila ehitamiseks ja toimimiseks on vajalik taristu olemasolu või rajamise võimalus.

Kui kavandatava prügila maht on 100 mln tonni, siis praegu tekkiva aastase koguse ladestamisel on prügila kasutusiga 31 aastat. Koostatud on prügila asukohavaliku eelhindamise eksperthinnang Hendrikson&Ko OÜ poolt (2019. a), milles kaaluti nelja asukohaalternatiivi (joonis 1 lisatud protokollile). Selgus, et alternatiiv nr 1 on tehniliste ja keskkonnatingimuste poolest eelistatud asukoht, sest ala on õlitehasele lähedal, olemasolevat haruraudteed ja konveierit on võimalik pikendada, puudub (looduslik) mullastik, ala kuulub VKG-le.

VKG on planeeringu koostamisest huvitatud isikuna vastavalt planeerimisseaduse § 4 lg-le 21 valmis kandma planeeringu tellimisega kaasnevad kulud. Ollakse valmis panustama planeeringu materjalide väljatöötamisse. Vajaduse ja soovi korral aitab VKG omavalitsust kui planeeringu

koostamise korraldajat hankedokumentatsiooni koostamisel. Nii asukohtade leidmisel kui ka detailse lahenduse väljatöötamisel kasutatakse geoinformaatilist analüüsi. Alusuuringute vajaduse väljaselgitamiseks on vajalik koostöö erinevate osapoolte, eelkõige Keskkonnaametiga. VKG on valmis koondama lähteseisukohtade väljatöötamise kavatsuse sisendi ja vormistama esialgse versiooni nimetatud dokumendist.

Bert Lõuke: VKG jätkab põlevkivi ümbertöötlemist, kuid eeldatavalt 6-10 aasta pärast on olemasolev tööstusjäätmete prügila ammendunud. Miks kohaliku omavalitsuse eriplaneering: planeerimiseseaduse järgi tegemist olulise ruumilise mõjuga ehitisega ja KOV eriplaneering on ette nähtud. Eriplaneeringu käigus tuleb analüüsida vähemalt kahte alternatiivset asukohta.

Asukohavaliku kriteeriumud (vt Kaie Metsaots ettekanne).

Nendele kriteeriumitele vastavate asukohtade olemasolu analüüsiks tellis VKG prügila asukohavaliku eelhindamise eksperthinnangu, milles GIS analüüsi abil välistati asukohad, kuhu õigusaktidega sätestatud piirangute ning praeguse/planeeritud maakasutuse järgi prügilat rajada ei ole võimalik. Hinnati kogu Lüganuse valla territooriumi. Leiti 4 potentsiaalset ala, millest Aidu piirkond tuleks samuti välistada – prügila rajamine eeldaks vahepeal väljatöötatud Aidu karjääri arengukontseptsiooni ümbervaatomist, samuti olemasolevate tuulikute teise kohta üleviimist. Arvestades ka kaugust õlitehasest ning et eeldatavad transporditeed läbivad teist omavalitsusüksust, ei ole kokkuvõttes tegemist realistliku alternatiiviga.

Analüüsist selgus, et asukohaalternatiiv 1 on tehniliste ja keskkonnatingimuste poolest sobivaim asukoht - ala on õlitehasele lähedal, sisuliselt olemasoleva prügila kõrval, haruraudteed ja konveierit on võimalik pikendada, puudub (looduslik) mullastik, ala kuulub VKG-le. Alale on väljastatud VKG-le lubjakivi kaevandamisluba, et varustada kavandatav tsemenditehas toormega, kuid kokkuvõttes projekti ei realiseerita ja muuks otstarbeks see lubjakivi kasutatav ei ole. Kuid ainuke võimalus muuta kinnistu kasutusotstarvet prügila rajamiseks on läbi KOV eriplaneeringu.

Asukohaalternatiivide 2 ja 3 puhul tuleb eriplaneeringu koosseisus arvestada taristu rajamisega (transporditeed ja konveieri kulgemine), lisaks on mõlemal alal kogu ulatuses maaparandust reguleerivad võrgud ning tagada tuleb piirkonna maaparandussüsteemi eesmärgipärane toimimine.

Kas piirduda asukohavalikul juba eelnevalt tehtud analüüsiga? VKG on huvitatud maksimaalselt avalikust prügila kavandamise protsessist ja seda eeldab ka planeerimiseseadus. KOV eriplaneeringu protsessis saab tehtud tööd lähteandmetena kasutada, kuid menetlusosalised ja avalikkus peab jõudma ühiselt kaalutledes eeltoodud järeldusteni. Oleme omaltpoolt valmis igakülgsest panustama materjalide ettevalmistamiseks ja kandma planeeringuga seotud kulud.

Jevgeni Korniltsev: 1. Kui tuleb asukoht nr 4, siis kuidas see mõjutab Aidu Veemaailma, kuhu vald on tohtu raha sisse pannud?

2. Kui tuleb asukoht 1, mida eelistab ise ettevõtte, siis:

2.1 kus on lähimad elumajad, kus aastaringselt elatakse?

2.2 kas on kaitsealuste loomade/taimede elukohti/asukohti?

2.3 millist mõju vallavalitsus praegu selles asukohas näeks valla turismile ja muudele valdkondadele (töökohad vms)?

2.4 mis kasu saab vald prügilast oma maa-alal-keskkonnamaksud täidavad valla eelarvet?

Kaie Metsaots: 1. Asukoht nr 4 tuleks alternatiivide hulgast välja jätta. Peale Aidu Veespordikeskuse plaanide on endise karjääri alale tehtud teemaplaneering “Uus-Kiviõli kaevanduse tehnilise taristu objektid”.

2.1 Lähimad elamud on lõunas ja edelas 1,2 km kaugusel Roodu külas Toila vallas (Kangru 32003:001:0001, Vanajõe 32003:001:0007, Tihkani 32003:001:0016 jt).

2.2. Looduskaitsealuste piirangute osas esitasin Keskkonnaagentuurile päringu. Vastus tuleb 2-3 päeva jooksul. Maa-ameti geoportaalil looduskaitse ja Natura 2000 kaardirakendus ei tööta (st Flash ei tööta). Lähim kultuurimälestis 1,3 km kaugusel Roodu külas Toila vallas.

2.3. Alternatiiv 1 puhul ilmselt mõju turismile ei oleks suur, kuna asub juba olemasoleva tööstusala ja jäätmemäe vahetus naabruses. Töökohtade osas võib arvata, et tööd saavad õlitööstuse enda töötajad, aga sellele küsimusele oskab Bert Lõuke ilmselt paremini vastata.

2.4. Jätan selle küsimuse Bert Lõukele selgitada.

Bert Lõuke: VKG poolsed vastused küsimustele on järgnevad:

1. Eriplaneeringu eesmärk ongi välistada konfliktised asukohad, kuhu prügilat rajada ei saa. See, et asukoht on GIS analüüsi alusel võimalik (hinnatakse looduslike tingimusi ja olemasolevat asustust), ei tähenda et see tingimata on reaalseks asukohaks eriplaneeringu läbiviimiseks. Ka VKG ei pea seda asukohta sobivaks, üheks põhjuseks just Aidu piirkonna puhkemajanduslik arendamine.

2.1. Lisaks Kaie poolt toodule toome välja, et eriplaneeringu 1. etapi käigus on kaugus elamutest üks asukohavaliku kriteeriume.

2.2 Ei ole. Eriplaneeringu 1. etapi käigus on kaugus looduskaitseobjektidest üks asukohavaliku kriteeriume.

2.3 Kõikide eriplaneeringus alternatiivsete asukohtade hulka jõudvate kohtade osas hinnatakse igakülgset mõju, sh turismile ja töökohtadele. Mõju töökohtadele peab ka arvestama, et kui VKG ei saa prügilat jaoks asukohta, siis sellisel juhul VKG-l puudub võimalus arendada välja ka Uus-Kiviõli kaevandus ning sellega seoses Lüganuse valla tööhõivele mõju negatiivne.

2.4 Keskkonnatasude seaduse § 551 lg1 p26 alusel saab KOV 0,275 eurot kaevandatud põlevkivi tonni kohta. Planeeritav Uus-Kiviõli kaevanduse aastaseks kaevemahuks on planeeritud u. 6'000'000 tonni. Seega laekuks valla eelarvesse hinnanguliselt 1'650'000 eurot aastas. Põlevkivi lend- ja koldetuha tonni kõrvaldamise saastetasust kantakse 0,08 eurot ühe kõrvaldatud tonni eest kõrvaldamise asukoha kohaliku omavalitsuse üksuse eelarvesse. [RT I, 22.12.2018, 1 - jõust.

01.01.2020]. Kuna jäätmekoodi ei ole juurde pandud, siis seda rakendatakse Kiviter seadmete poolkoksi ja Petroter seadmete tuha puhul. Sellisel juhul lisanduks valla eelarvesse 248 000 € aastas.

Jevgeni Korniltsev: kuidas see poolkoksiprügila laiendamine on kooskõlas üldise CO₂ vähendamise suunaga? Kui me räägime üldiselt, siis lähiajal kavandatakse põlevkivitööstust vähendada, kuidas VKG siis arvab, et 6 aasta pärast teil puudub ladustamise plats ja uus plats on vajalik 30. aastaks kasutamiseks? Maa-ameti kaardi järgi on kohal number 1 soine ala. Kas see prügila rajamine ei tekita lisaõhtu pinnaseveel

Bert Lõuke: Meie tootmine on ehitatud õli, elektri- ja soojusenergia koostootmisel. VKG põhitoodeteks on põlevkiviõli ning -keemia. Põlevkiviõli müüme maailmaturgudel ning kõikide prognooside järgselt nõudlus kasvab vähemalt aastani 2040. Elektrit suuname börsile ning soojusenergia läheb Kohtla-Järve ning Jõhvi linnade kütmiseks. VKG ei kasuta põlevkivi energia tootmiseks otsepõletamisel. Tootes põlevkivist otse elektrit on tänases turuolukorras raske konkureerida (CO₂ hinna kasv) ning pigem on see hääbuv suund. Põlevkiviõli tootmise vähendamist ei ole ette nähtud riiklikes arengukavades aastani 2030 ega ka kuni 2050. Sellest lähtuvalt teeme meie ka oma pikaajalised plaanid. Lisaks töötame jätkuvalt oma tootmise protsesside efektiivistamise kallal ning sellega püsime jätkuvalt konkurentsivõimelisena.

Me ei näe täiendavat õhtu pinnaseveele, kuna lähtume nii projekteerimisel kui ka ehitamisel rangelt ala looduslikest iseärasustest.

Lisa: Joonis 1 VKG tööstusjäätmete prügila asukoha alternatiivid

Komisjoni otsus: Vaja arvesse võtta prügila rajamisel kõiki keskkonnaohutuse nõudmisi, et mitte lubada õhu- ja pinnasevee reostamist.

Koosoleku juhataja

Jevgeni Korniltsev

/allkirjastatud digitaalselt/

Koosoleku protokollija

Jevgeni Korniltsev

/allkirjastatud digitaalselt/